

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 378/2010

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. septembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť M. Ž., P. B., zastúpeného advokátkou JUDr. I. G., Advokátska kancelária B. F., s. r. o., P., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Úradu justičnej a kriminálnej polície, odboru skráteného vyšetrovania, Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Považskej Bystrici, v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-520/OSV-PB-2008 a jeho uznesením z 26. júna 2008, ako aj postupom Okresnej prokuratúry Považská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. Pv 694/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. Ž. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. apríla 2010 doručená sťažnosť M. Ž., P. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Úradu justičnej a kriminálnej polície, odboru skráteného vyšetrovania, Okresného riaditeľstva Policajného zboru

v Považskej Bystrici (ďalej len „úrad justičnej a kriminálnej polície“) v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-520/OSV-PB-2008 a jeho uznesením z 26. júna 2008, ako aj postupom Okresnej prokuratúry Považská Bystrica (ďalej len „okresná prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. Pv 694/2008.

2. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že poverený príslušník Policajného zboru úradu justičnej a kriminálnej polície (ďalej len „policajt“) uznesením sp. zn. ČVS: ORP-520/OSV-PB-2008 z 26. júna 2008 rozhodol podľa § 214 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) o postúpení veci, v ktorej bolo začaté trestné stíhanie pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) a v ktorej mal sťažovateľ procesné postavenie poškodeného.

3. Dôvodom postúpenia označenej veci Obvodnému úradu, odboru všeobecnej vnútornej správy v Považskej Bystrici bol záver policajta, že výsledky skráteného vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

4. Sťažovateľ ako poškodený podal 3. júla 2008 prostredníctvom svojej právnej zástupkyne proti označenému uzneseniu úradu justičnej a kriminálnej polície z 26. júna 2008 sťažnosť, o ktorej nebolo rozhodnuté aj napriek tomu, že právna zástupkyňa sťažovateľa podaním z 28. januára 2009 požiadala okresnú prokuratúru o preskúmanie postupu policajta a o odstránenie zbytočných prietahov v konaní (v súvislosti s predložením veci prokurátorovi na rozhodnutie o sťažnosti) a nasledujúcim podaním okresnej prokuratúre z 11. februára 2010 vybavenie žiadosti z 28. januára 2009 urgovala.

5. Sťažovateľ tvrdí, že úrad justičnej a kriminálnej polície a okresná prokuratúra svojou nečinnosťou v označenej veci (na okresnej prokuratúre vedenej pod sp. zn. Pv 694/2008) porušili jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

6. Na základe uvedenej argumentácie sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom vyslovil: „Nečinnosťou Okresného riaditeľstva PZ v Považskej Bystrici, odboru skráteného vyšetřovania, oddelenia skráteného vyšetřovania, v konaní ČVS: ORP-520/OSV-PB-2008 a Okresnej prokuratúry Považská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. PV-694/2008 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov upraveného v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Okresná prokuratúra Považská Bystrica je povinná odstrániť prietahy a vo veci konať a je povinná uhradiť sťažovateľovi 2500 Eur ako náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch a nahradiť sťažovateľovi trovy tohto konania.“

II.

1. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

2. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

3. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

4. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

5. Podľa čl. 131 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy v trojčlenných senátoch. Senát sa uznáva nadpolovičnou väčšinou svojich členov.

6. Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

7. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa návrh neodložil alebo neodmietol, prijme sa na ďalšie konanie v rozsahu, ktorý sa vymedzí vo výroku uznesenia o prijatí návrhu.

9. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

10. Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

11. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

III.

1. Ústavný súd si v súvislosti s prípravou predbežného prerokovania sťažnosti vyžiadal vyšetrovací spis úradu justičnej a kriminálnej polície sp. zn. ČVS: ORP-520/OSV-PB-2008, ako aj dozorový spis okresnej prokuratúry sp. zn. Pv 694/2008, z ktorých vyplýva, že na základe sťažovateľovho oznámenia z 26. apríla 2008, podaných vysvetlení a lekárskeho vyjadrenia z 21. mája 2008 policajt uznesením sp. zn. ČVS: ORP-520/OSV-PB-2008 zo 16. júna 2008 rozhodol podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku o začatí trestného stíhania v trestnej veci pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona, ktorým mala byť sťažovateľovi spôsobená ujma na zdraví.

2. Po vykonaní viacerých procesných úkonov (výsluchu svedkov, výsluchu svedka – poškodeného, resp. jeho právnej zástupkyne – splnomocnenkyne, a zadovážení odborného vyjadrenia o spôsobe vzniku, charaktere, závažnosti a následkoch poranení poškodeného) v dňoch 17. až 25. júna 2008 policajt uznesením sp. zn. ČVS: ORP-520/OSV-PB-2008 z 26. júna 2008 rozhodol podľa § 214 ods. 1 Trestného poriadku o postúpení veci obvodnému úradu na konanie o priestupkoch. Uznesenie bolo doručené okresnej prokuratúre 1. júla 2008.

3. Sťažovateľ, ktorý v trestnom konaní uplatnil nárok na náhradu škody, podal 3. júla 2008 prostredníctvom svojej právnej zástupkyne proti označenému uzneseniu úradu justičnej a kriminálnej polície z 26. júna 2008 sťažnosť.

4. Sťažnosť bola predložená okresnej prokuratúre 8. júla 2008. Právna zástupkyňa sťažovateľa podaním z 28. januára 2009 požiadala okresnú prokuratúru o preskúmanie postupu policajta a o odstránenie zbytočných prietáhov v konaní (v súvislosti s predložením veci prokurátorovi na rozhodnutie o sťažnosti) a nasledujúcim podaním okresnej prokuratúre z 11. februára 2010 vybavenie žiadosti z 28. januára 2009 urgovala.

5. Prokurátor okresnej prokuratúry uznesením sp. zn. Pv 694/2008 z 1. júna 2010 sťažnosť proti uzneseniu úradu justičnej a kriminálnej polície z 26. júna 2008 o postúpení veci zamietol stotožniac sa so záverom, že skutok, ktorého sa trestné konanie týkalo, nie je trestným činom. V priebehu trestného konania nebolo vznesené obvinenie žiadnej osobe.

IV.

1. Účelom, podstatou a zmyslom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci. Ťažiskovým pojmom a komponentom tohto základného práva je to, že jeho ochrana sa uplatňuje vo veci účastníka konania, v jeho záležitosti (obdobne napr. I. ÚS 18/06, II. ÚS 75/2010).

2. Uplatnenie nároku poškodeným na náhradu škody v trestnom konaní vytvára prekážku paralelného prerokovania a rozhodnutia o tom istom nároku všeobecným súdom v rámci občianskoprávneho konania. Preto konanie a rozhodovanie o nároku na náhradu škody v rámci trestného konania vo vzťahu k poškodenému spadá do pôsobnosti základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

3. Z uvedeného vyplýva, že uplatňovanie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy poškodeným v rámci trestného konania je podmienené tým, aby v trestnom konaní uplatnil nárok na náhradu škody.

4. Až vznesením obvinenia však poškodeným uplatnený nárok na náhradu škody v trestnom konaní získava podobu nároku uplatneného proti konkrétnej osobe (obdobne ako v prípade uplatnenia takéhoto nároku na náhradu škody v občianskom súdnom konaní).

5. Od momentu, keď poškodený uplatnil nárok na náhradu škody v trestnom konaní a došlo aj k vzneseniu obvinenia proti konkrétnej osobe, dochádza ku konštituovaniu procesných vzťahov, v rámci ktorých sa môže realizovať zodpovednostný vzťah medzi

konkrétnymi subjektmi, medzi poškodeným a obvineným (resp. neskôr obžalovaným) v rámci tzv. adhézneho konania.

6. Až vznesenie obvinenia je teda tým momentom, ktorý dáva poškodenému v trestnom konaní možnosť uplatňovať si ochranu proti konkrétnemu možnému pôvodcovi svojho poškodenia, a teda z neho robí „vec“, na ktorej prerokovanie bez zbytočných priet'ahov má nárok v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne napr. II. ÚS 75/2010).

7. Základné právo poškodeného v trestnom konaní na prerokovanie jeho veci bez zbytočných priet'ahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy je preto uplatniteľné až po vznesení obvinenia proti konkrétnej osobe (obdobne napr. III. ÚS 109/06, II. ÚS 75/2010).

8. V konaní vedenom úradom justičnej a kriminálnej polície pod sp. zn. ČVS: ORP-520/OSV-PB-2008 síce s'ťažovateľ uplatnil nárok na náhradu škody ako poškodený, k vzneseniu obvinenia žiadnej osobe v danej veci však nikdy nedošlo.

9. Z uvedených dôvodov ústavný súd s'ťažnosť s'ťažovateľa po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

10. Ústavný súd vzhľadom na horeuvedené rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. septembra 2010